

Samenvatting

In het Algemeen Bestuur (AB) Omnibuzz van 6 juli jl. is positief besloten over het starten van de besluitvormingsprocedure om de Gemeenschappelijke Regeling (GR) Omnibuzz per 1 januari 2023 te wijzigen met betrekking tot artikel 18, de afrekensystematiek. Met de voorgestelde wijziging worden dezelfde totale kosten anders verdeeld over de 30 deelnemende gemeenten.

Op 1 juli jl. is een wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) in werking getreden. Eén van de wijzigingen in de Wgr is dat voor wijziging van een collegeregeling, zoals de GR Omnibuzz, de gemeenteraden meer invloed krijgen op de wijziging van de gemeenschappelijke regeling. Dit betekent dat voor de voorliggende wijziging zowel een zienswijzeprocedure als een toestemmingsprocedure richting de gemeenteraden dient te worden doorlopen.

Beslispunten

1. Overeenkomstig het bepaalde in artikel 1 Wgr het ontwerp van de gewijzigde GR Omnibuzz aan de raad toe te zenden;
2. Door middel van bijgevoegd (concept-)raadsvoorstel en bijbehorend (concept-) raadsbesluit de raad in de gelegenheid stellen om een zienswijze ten aanzien van het ontwerp van de gewijzigde GR Omnibuzz naar voren te brengen.

Besluit Burgemeester en Wethouders d.d. 6 september 2022:

Conform.

1. Aanleiding

Het algemeen bestuur Omnibuzz heeft op 6 juli jl. ingestemd met:

1. Het voorstel om de afrekensystematiek van het vervoer voor gemeenten om te zetten van zones naar kilometers met ingang van 1 januari 2023;
2. De nieuwe afrekensystematiek van de beheerskosten:
 - a. indirecte vervoerskosten op basis van het aantal ritten; en
 - b. overhead op basis van het aantal inwoners met ingang van 1 januari 2023.
3. Het concept wijzigingsvoorstel van de gemeenschappelijke regeling Omnibuzz en de besluitvorming hiertoe in gang te zetten.

Met voorliggend voorstel wordt de procedure in gang gezet om de gewenste wijziging te kunnen doorvoeren. Voor een inhoudelijke onderbouwing van deze besluiten wordt verwezen naar het voorstel voor het AB van 6 juli 2022 in bijlage 1.

2. Context

Afrekensystematiek van zones naar kilometers

Belangrijk om te vermelden is dat de afrekening van het vervoer in deze fase alleen voor gemeenten wordt omgezet van zones naar kilometers. Deze omzetting raakt vervoerders en klanten nog niet. De afrekening met vervoerders op kilometers wordt gekoppeld aan de ingangsdatum van de nieuwe contracten (het huidige contract loopt tot 2025 met drie optionele verlengingsjaren).

De totale vervoerskosten nemen door deze omzetting niet toe. Verder wordt met deze besluitvorming de afrekensystematiek voor gemeenten in lijn gebracht met het daadwerkelijk gebruik, zowel voor vervoer als beheer. Dit sluit aan op enkele amendementen en de breed gedragen en uitgesproken wens van de deelnemende gemeenten om de kostenverdeling zo veel mogelijk in verband te brengen met de daadwerkelijke kosten.

Afrekening beheerskosten

De nieuwe afrekensystematiek van de beheerskosten is als volgt:

- a. indirecte vervoerskosten op basis van het aantal ritten;
- b. overhead op basis van het aantal inwoners met ingang van 1 januari 2023.

In de huidige verdeelsystematiek wordt uitgegaan van 50% pashouders/50% inwoners. Het aantal pashouders op peildatum 1 januari telt dus mee bij de hoogte van de beheerskosten. Dit had tot gevolg dat gemeenten de indicatie van niet-reizende pashouders, vaak jaarlijks, beëindigde om zo

de beheerskosten te verlagen. Binnen de nieuwe afrekensystematiek telt het aantal pashouders niet meer mee, maar het aantal ritten. Om deze reden hoeven indicaties niet meer te worden beëindigd.

Het voorstel voor de aanpassing van de verdeelsystematiek van de beheerskosten is verwerkt in een concept wijzigingsbesluit van de Gemeenschappelijke Regeling Omnibuzz onder artikel 18, lid 1 (zie bijlage 2). De aanpassingen zijn geel gearceerd, de rest van de tekst is ongewijzigd. Nu het algemeen bestuur van Omnibuzz een positief besluit heeft genomen op 6 juli jl., dient elke gemeente de besluitvorming voor de wijziging van de GR Omnibuzz in gang te zetten. Met dit collegevoorstel zetten we dit proces in onze gemeente in gang.

Procedure

De nieuwe Wet gemeenschappelijke regelingen bepaalt dat voor het wijzigen van de regeling colleges van burgemeester en wethouders voortaan het ontwerp van de gemeenschappelijke regeling eerst toezenden aan de gemeenteraden. De gemeenteraden kunnen dan bij hun colleges binnen 8 weken na ontvangst van de ontwerpregeling hun zienswijze geven.

Nadat de gemeenteraad eventuele zienswijzen heeft ingediend, vervolgt de procedure zoals deze voor 1 juli 2022 ook gold. Dit betekent dat het college een voorlopig besluit neemt omtrent de ontwerpregeling en vervolgens toestemming vraagt aan de gemeenteraad voor het wijzigen van de regeling. Op die toestemming is de Algemene wet bestuursrecht van toepassing. Dat betekent dat de gemeenteraad 13 weken heeft om te beslissen omtrent de toestemming. De termijn begint te lopen vanaf het moment van verzending door het college. Dat is een maximumtermijn, de gemeenteraad mag uiteraard ook eerder toestemming verlenen.

Het college neemt ten slotte het definitieve besluit tot wijziging van de gemeenschappelijke regeling. De wijziging komt tot stand indien drievierde van de colleges hiertoe hebben besloten, natuurlijk met de benodigde toestemming van hun gemeenteraden. De wijziging gaat dan voor alle deelnemende gemeenten gelden.

Het besluit van het college moet wel bekendgemaakt worden voordat het in werking treedt via publicatie in het Gemeenteblad. Nadat alle colleges besloten hebben, moet het wijzigingsbesluit bekendgemaakt worden in het Gemeenteblad van de plaats van vestiging, in dit geval Sittard-Geleen. De gewijzigde gemeenschappelijke regeling kan niet in werking treden voordat deze laatste bekendmaking heeft plaatsgevonden.

3. Gewenste situatie

De wens van Omnibuzz bestaat om de wijziging per 1-1-2023 door te voeren.

De totale begroting van Omnibuzz wijzigt niet door deze besluitvorming, maar beide componenten (omzetting naar kilometers en andere afrekensystematiek) leiden wel tot een verschuiving van de kostenverdeling tussen de deelnemende gemeenten.

Voor de gemeente Maastricht leidt dit t.a.v. de totale kosten tot een financieel voordeel, dat verder is uitgewerkt onder “Financiën” van deze collegenota.

Door de gewijzigde Wgr zijn enkele termijnen aangepast. De raad krijgt, zoals hierboven beschreven, 8 weken de tijd om een zienswijze kenbaar te maken. Hierna start de toestemmingsprocedure. Door de nieuwe maximum termijnen is het theoretisch niet mogelijk om voor 1-1-2023 te beslissen. Dit heeft m.n. te maken met het lange zomerreces in de gemeente Maastricht. Daarom verzoeken we de raad om de termijn in te korten en z.s.m. te reageren. De wijziging is klein en leidt tot een financieel voordeel voor de gemeente Maastricht.

Na de zienswijzprocedure start de toestemmingsprocedure. Hier staat wettelijke gezien een termijn voor van 13 weken. Voorgesteld wordt om de toestemmingsprocedure gelijktijdig plaats te laten vinden met de begrotingswijziging in de raadsvergadering van 20 december 2022. Dit heeft als direct gevolg dat de wettelijke termijn van 13 weken niet gehaald kan worden. Daarom willen we de raad ook hier vragen om in te stemmen met het inkorten van de toestemmingsprocedure, zodat de wijziging per 2023 kan worden doorgevoerd.

Begrotingswijziging

Ook de begroting 2023 van Omnibuzz moet in verband met de wijziging van de afrekensystematiek aangepast worden. In de reguliere procedure kan nog niet vooruit worden gelopen op de eventuele wijziging van de GR. Dat betekent dat de (ontwerp)begroting voor 2023 vooralsnog geënt is op de oude financieringssystematiek. Om de nieuwe systematiek te verwerken is dus een begrotingswijziging nodig. Hierop is de op 1 juli jl. herziene begrotingsprocedure van de Wgr van toepassing.

Het dagelijks bestuur (DB) van Omnibuzz zendt de ontwerp wijziging twaalf weken voordat deze aan het AB wordt aangeboden aan de raden. De raden kunnen vervolgens bij het DB van Omnibuzz hun zienswijze over de ontwerp begroting naar voren brengen. Het DB moet de commentaren van de raden die in de zienswijzen zijn vervat met de ontwerp begroting aan het AB aanbieden. Het AB beslist vervolgens over de wijziging van de begroting.

In de procedure wordt de ontwerp-begrotingswijziging gelijktijdig met de wijziging van de GR in procedure gebracht. Dit om te voorkomen dat de raden begin 2023 voor de derde keer naar de nieuwe financieringssysteem moeten kijken. Voordeel hiervan is dat de raden bij de wijziging van de GR ook al direct inzicht hebben in de concrete afrekening voor 2023.

Het AB van Omnibuzz zal in de eerste vergadering van 2023 de wijziging van de begroting daadwerkelijk vaststellen, als ook de nieuwe GR in werking is getreden.

4. Effect op duurzaamheid en/of gezondheid

N.v.t.

5. Effect op de openbare ruimte

N.v.t..

6. Personeel en organisatie

N.v.t.

7. Informatiemanagement en automatisering (incl. Smart City)

N.v.t.

8. Financiën

Het financiële effect voor de gemeente Maastricht inzake beheerskosten (18% van totale kosten) op basis van de cijfers voor 2023 uit de meest recente begroting 2022 + MJP 2023-2025 bedraagt:

Beheerskosten			
Kosten huidige systematiek	Kosten nieuwe systematiek	Verschil Absoluut	Verschil procentueel
€ 726.569	€ 846.139	€ 119.570	16,5%

Het financiële effect voor de gemeente Maastricht inzake vervoerskosten (82% van totale kosten) op basis van de cijfers voor 2023 uit de meest recente begroting 2022 + MJP 2023-2025 bedraagt:

Vervoerskosten			
Zones	KM	Verschil Absoluut	Verschil procentueel
€ 3.225.213	€ 2.982.043	€ -243.170	-7,5%

Het totale financiële effect voor 2023 voor de gemeente Maastricht bedraagt vervolgens:

Totale financiële effect			
Huidige verdeelsleutels	Toekomstige verdeelsleutels	Verschil Absoluut	Verschil procentueel
€ 3.951.782	€ 3.828.183	€ -123.599	-3,1%

De verschillende effecten voor de deelnemende gemeenten worden, door de aanpassing van zowel beheerskosten als vervoerskosten tegelijkertijd door te voeren, procentueel minder groot. Beide aanpassingen compenseren elkaar dus voor een deel. Dit was één van de belangrijkste argumenten om beide besluiten aan elkaar te koppelen.

9. Aanbestedingen

N.v.t.

10. Participatie tot heden

N.v.t.

11. Voorstel

1. Overeenkomstig het bepaalde in artikel 1 Wgr het ontwerp van de gewijzigde GR Omnibuzz aan de raad toe te zenden;
2. Door middel van bijgevoegd (concept-)raadsvoorstel en bijbehorend (concept-) raadsbesluit de raad in de gelegenheid stellen om een zienswijze ten aanzien van het ontwerp van de gewijzigde GR Omnibuzz naar voren te brengen.

12. Uitvoering, evaluatie en vervolg

Planning

Het is de bestuurlijke wens van de AB-leden van Omnibuzz dat de nieuwe financieringssystematiek per 1 januari 2023 ingaat. Daarom heeft het AB de volgende planning afgesproken. Een schematische weergave van deze planning staat op de laatste pagina van het AB -voorstel in de bijlage.

1. Eventuele zienswijzen door gemeenteraden: raadsvergadering september of oktober;
2. N.a.v. eventuele zienswijzen in dagelijks bestuur Omnibuzz bespreken of aanpassingen nodig zijn;
3. Vergadering dagelijks bestuur Omnibuzz inzake begrotingswijziging: 28 september 2022;
4. Collegebesluiten tot vragen toestemming aan gemeenteraden: september of oktober;
5. Gelijktijdig start zienswijzeprocedure gemeenteraden t.a.v. begrotingswijziging 2023;
6. Toestemmingsbesluit door gemeenteraden en eventuele zienswijzen door gemeenteraden t.a.v. begrotingswijziging 2023: raadsvergadering november of december;
7. Definitief besluit door colleges plus bekendmaking in Gemeenteblad: december;
8. College Sittard-Geleen draagt zorg voor bekendmaking: tussen kerst en oudjaar;
9. Algemeen bestuur Omnibuzz stelt begrotingswijziging vast.